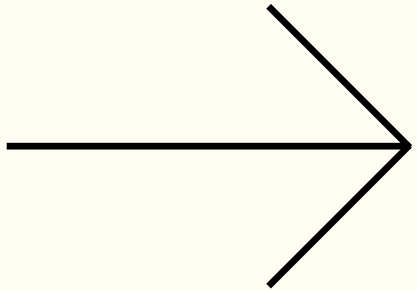
Národní institut pro kulturu

Kulturní dědictví ve strategických plánech obcí

Mgr. Lenka Lázňovská

NIK

Nehmotné kulturní dědictví (NKD) ve strategických dokumentech samosprávy

Minulost: NKD v ČR více než dvacet let spojováno pouze s tradiční lidovou kulturou (TLK).
Koncepční a metodická podpora: Koncepce účinnější péče o TLK (2003); Plán péče o TLK v ČR na léta 2023–2030.
Strategické dokumenty na úrovni samosprávy NKD nezmiňovaly.
Změna v posledních třech letech: V krajích bylo kulturní dědictví jako celek předmětem šetření a poté i strategických dokumentů v souvislosti s rozvojem a podporou KKO. Výsledkem jsou strategie rozvoje a podpory KKO v kraji na střednědobé období.

NIK

Liberecký kraj
Strategický dokument: Strategie rozvoje kultury, kulturního dědictví a KKO Libereckého kraje do roku 2030
Kulturní dědictví: tradiční řemesla – sklářství, šperkařství, kamenářství a textilní výroba (zejména zpracování látek potiskováním a barvením); významná součást regionální kulturní identity.
Křišťálové údolí: strategický nástroj rozvoje značky regionu v oblasti kulturního dědictví a kreativních průmyslů.
Problémy: kulturní dědictví v rozvoji turistického ruchu a značky kraje méně akcentováno než příroda a sport; chybí větší spolupráce jednotlivých složek památkové péče; institucím chybějí odborníci.

NIK

Strategické cíle: posílit nadregionální a mezinárodní potenciál této oblasti; budovat synergii mezi vlastníky; rozvíjet atraktivní propojení architektonického dědictví v kontextu rozvoje míst.

Opatření:

- **Připravit koncept prezentace historie a současnosti textilního průmyslu.**
- **Rozvíjet značku Křišťálové údolí v širším kontextu podpory KKO v regionu.**
- **Rozvíjet síť a platformy pro setkávání aktérů na poli hmotného i nehmotného kulturního dědictví.**
- **Vyvolat diskusi o řešení tématu opuštěného církevního dědictví.**
- **Vytvořit síť center tradičních řemesel v kraji.**

NIK

Pardubický kraj

Strategie rozvoje a podpory KKO v Pardubickém kraji do roku 2030 – část Kulturní dědictví

Kulturní dědictví: 19 nemovitých národních kulturních památek (dvě z nich jsou na Reprezentativním seznamu UNESCO), 51 muzeí, 4 muzea umění a 3 muzea spojená s galeriemi.

Význam pro značku kraje: Kulturní dědictví patří spolu s turismem a kulturou mezi důležité aspekty vytváření značky kraje (v kraji v turismu dominují přírodní a zábavní destinace)
Příklady: festival Smetanova Litomyšl; Muzeum v přírodě Vysočina (Muzeum Na Veselém kopci).

NIK

Problémy: disparita mezi západní a východní částí kraje (socioekonomicky slabší území); nedostatek personálních kapacit; nedostatečná propagace příkladů dobré praxe.

Vize strategie: „kulturní dědictví je živé, blízké komunitám, atraktivní pro cestovní ruch a je součástí marketingu kraje“.

Opatření:

- **Podpora oživování kulturního dědictví.**
- **Zapojení kulturního dědictví do destinačního managementu.**
- **Podpora zlepšování image měst prostřednictvím propojování péče o kulturní dědictví a kvalitní intervence současné architektury a designu.**

NIK

Strategické dokumenty obcí
Strategické dokumenty obcí: Kulturní dědictví je jejich standardní součástí, převažuje však zaměření na hmotné kulturní dědictví a památkovou péči.
TLK mívá samostatný dokument.

Roztoky (Středočeský kraj, 9 tis. obyvatel)
Strategický plán: Kulturní dědictví jako problémový okruh č. 9.
Památky: Četné archeologické nálezy a kulturní památky, včetně národní kulturní památky Levý Hradec.

NIK

Ochrana: Nový územní plán obce; školy využívají kameny zmizelých k výuce a vytváření historického povědomí.
Slabina: Nedostatečná spolupráce s okolními obcemi i přes využití MAS a dotačnímu titulu Přemyslovské Čechy.
Riziko: Nepřiměřená zástavba, včetně okolí Levého Hradce.
Strategický cíl: „*S péčí dobrého hospodáře uchovávat kulturní dědictví, zejména Levý Hradec a Tiché údolí.“*
Opatření: Čtyři opatření zaměřená na tyto lokality, včetně respektování genia loci všech cenných lokalit.

NIK

Uherské Hradiště (Zlínský kraj, 25 tis. obyvatel)
Strategické dokumenty: Program rozvoje města do roku 2030; Koncepce rozvoje a řízení kultury v Uherském Hradišti; Strategie rozvoje kulturních a kreativních průmyslů.
Strategický cíl: Podpora spolkového kulturního života (finance/infrastruktura).
Kultura a chytré město: Kultura jako průřezové téma a podporující princip chytrého města.
Problémy a řešení: Nabídka kulturních aktivit převyšuje poptávku; záměr optimalizovat organizační strukturu městských kulturních organizací, aktualizovat zřizovací listiny a odstranit duplicity.

NIK

Podpora kulturního života: Investice do zařízení kulturních organizací, oživování veřejného prostoru a spolupráce s místními aktéry; sdílený kalendář akcí.
Kulturní prestiž města: Jarmarky tradiční rukodělné výroby, Cena Vladimíra Boučka za zachování a rozvoj umělecké výroby (od roku 2005), Letní filmová škola, Mezinárodní festival hudebních nástrojů lidových muzik a Slovácké slavnosti vína a další.

NIK

Trutnov (Královéhradecký kraj, 30 tis. obyvatel)
Strategický dokument: Strategický plán města Trutnov na období 2026–2033.
Spokojenost obyvatel: Převážně spokojeni s kulturní nabídkou; výjimkou jsou okrajové části města a nižší nabídka pro seniory (více než 17 % obyvatel).
Postavení kultury: 17. místo mezi prioritami obyvatel; první bydlení, následuje chytré město.
Koncepční a institucionální zázemí: Město nemá samostatnou koncepci rozvoje kultury ani samostatný odbor na městském úřadě.

NIK

Kulturní dědictví: V prioritě 4 Živé město: cíl oprava, obnova a udržitelné využívání kulturních památek a historicky cenných objektů.
Památky a cestovní ruch: Záměr více využívat památky v cestovním ruchu, zejména vojenskou tvrz Stachelberg.
Vize města: Být vnímáno jako město kultury a sportu.
Zájem podporovat neformální kulturu včetně amatérské tvorby a kreativní aktivity obyvatel.

NIK

Polná (Vysočina, 5 tis. obyvatel)
Moderní nástroj: Polenská internetová encyklopedie, fungující od roku 2013, mapuje historii i současnost města; obsahuje několik tisíc hesel.
Obsah a otevřenost: Abecedně řazená hesla z různých oblastí veřejného života včetně kulturního dědictví. Veřejnost může zasílat nová hesla, připomínky a návrhy úprav.
Zásady: Hesla obsahují fakta, nikoli hodnocení; základní text editor upravuje pouze v případě nekorektního obsahu.

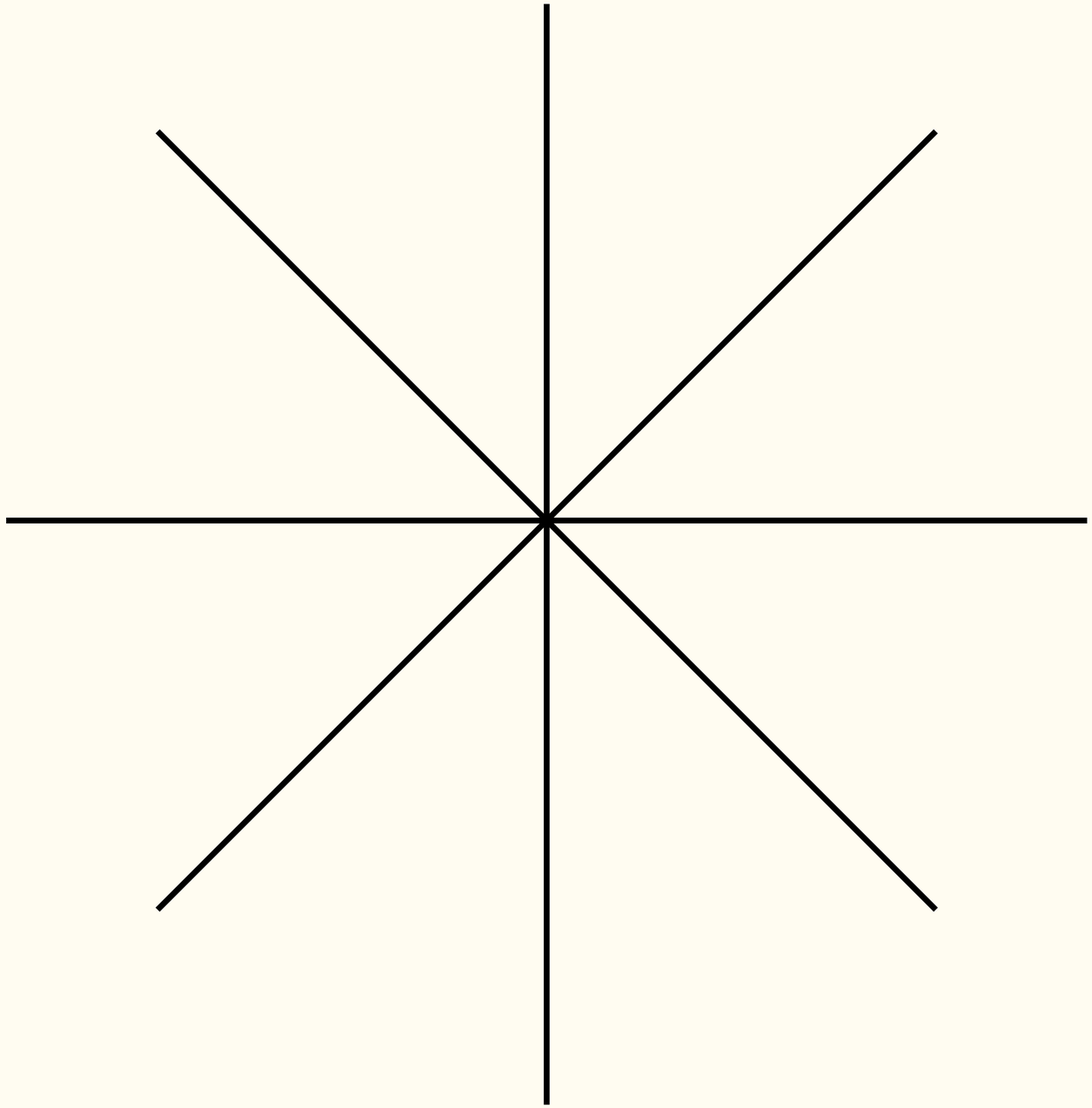
NIK

Příklady hesel vztahujících se ke kulturnímu dědictví:

- **Výročí ochotnického divadla v Polné (200.výročí divadla se slavilo v roce 1998, 210. v roce 2018)**
- **Katalog k výstavě o ochotnickém divadlu z r. 1978**
- **100 let polenské lokálky (1904-2004)**
- **100. výročí hilsneriády v Polné (1899-1999)**
- **100.výročí sboru dobrovolných hasičů (1973)**
- **20 let programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón (publikace Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska z r. 2012 , kde najdeme i Polnou)**
- **14 zastavení křížové cesty (pro polenský kostel sv. Kateřiny namaloval v roce 1834 polenský malíř Karel Kasal).**

Národní institut pro kulturu
Czech Cultural Institute

Děkuji za pozornost.

Mgr. Lenka Lázňovská
lenka.laznovska@nipk.cz

www.nipk.cz